

تخمین میزان تولید پسته خشک یا پوست ایران و درصد خطای طی سالهای محصولی ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۸

محصول	پیش بینی تولید ^۱ (هزار تن)	تخمین تولید ^۲ (هزار تن)	خطای پیش بینی نسبت به تخمین نهایی (%)
۱۳۹۸	۲۰۵	۲۰۵	-
۱۳۹۷	۵۵	۵۲	۶
۱۳۹۶	۲۳۵	۲۲۵	۴
۱۳۹۵	۱۷۰	۱۵۳	۱۱
۱۳۹۴	۲۲۰	۲۱۰	۵
۱۳۹۳	۲۲۰	۲۳۰	۴
۱۳۹۲	۱۹۰	۱۷۰	۱۲
۱۳۹۱	۲۰۰	۲۰۰	-
۱۳۹۰	۱۸۷	۱۶۰	۱۷
۱۳۸۹	۲۱۰	۲۱۶	۳
۱۳۸۸	۱۹۰	۱۸۴	۳
۱۳۸۷	۱۰۰	۹۰	۱۱
۱۳۸۶	۲۷۰	۲۶۷	۱
۱۳۸۵	۱۹۵	۲۱۱	۸
۱۳۸۴	۱۷۰	۱۷۶	۳
۱۳۸۳	۱۲۰	۱۳۴	۱۰
۱۳۸۲	۲۰۰	۱۷۳	۱۶
۱۳۸۱	۲۵۰	۲۵۶	۲

۱. پیش بینی بر اساس نظر شخصی های چهار ماهه قبل از برداشت از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۶ از آنگاه و از ۱۳۸۷ به بعد
۲. تخمین انجمن پسته ایران بر اساس نظر شخصی های دو ماهه پس از برداشت

شرکت
پسته
پدیده
سیرجان

www.iran-pistachio.com

دفتر مرکزی: سیرجان. بلوار امام رضا (ع)، نبش خیابان
شهید هاشمی نژاد، پلاک ۶۶۹

کارخانه: سیرجان. کیلومتر ۱۲ جاده سیرجان - تهران
تلفکس: ۰۳۴-۴۲۲۴۶۷۱۳ همراه: ۰۹۱۳۳۴۷۹۲۴۱-۰۹۱۳۱۴۵۱۸۳۸

تلفن: ۰۳۴-۴۲۲۴۶۵۹۳ کد پستی: ۷۸۱۴۹۸۳۱۳۱

Central Office: No. 699, Imamreza blvd, Sirjan, Iran

Factory Add: 12th km of sirjan, Tehran road, Sirjan, Iran

Email: info@iran-pistachio.com Tel: +98 34 4224 6593

Mob: +98 913 145 1838 / +98 913 347 9241

Knowledge grows

سپاهان رویش

کیفیت در دستان کشاورز

YaraLiva® TROPICOTE

یارالیوا تروپیکوت

15.5% N, 26.3% CaO

نیترات کلسیم گرانول

YaraTera® CALCINIT

یارا ترا کلسینیت

15.5% N, 26.3% CaO

نیترات کلسیم محلول در آب

تلفن: ۳۵۰۰۷ (۳۱)

www.srooyesh.com

Sirjan Bonyad
Agricultural CO.

www.pistachio-tooka.ir

*The superior producer of pistachio in Iran
& the middle East*

شرکت کشاورزی سیرجان بنیاد

آدرس: کرمان-سیرجان-بلوار سید جمال الدین اسدآبادی صندوق پستی شماره ۴۶۱

تلفن: ۰۳۴)۴۲۳۰۱۱۸۳/۴۲۳۰۵۴۳۰

فاکس: ۰۳۴)۴۲۳۰۵۲۴۳

آزمایشگاه خاک گیاه و کود

دکتر مسعودیان

شرکت دانش بنیان نویدنو
نویدنهادگان نو قومس

تحلیل نتایج آزمایش برگ پسته به روش آمریکایی دریس
(Diagnosis Recommendation integrated System)

پیش بینی کمبود عناصر غذایی قبل از خسارت
یافتن عنصر غذایی محدود کننده عملکرد در باغ

شرکت آبیاران طلای سبز

مجری پروژه های آبیاری تحت فشار قطره ای - بارانی - نوار تیپ

دارای رتبه دوم کشوری (بالاترین رتبه استان کرمان)

بیش از دوازده سال سابقه اجرایی

و بیش از هشت هزار هکتار پروژه اجرا شده

در استان های کرمان - یزد و شش هزار هکتار طراحی

در استان های کرمان - یزد - مرکزی - سمنان و سیستان بلوچستان

احمد یعقوبی - کارشناس ارشد آبیاری و زهکشی مدیر عامل

شماره تلفن ۰۳۴۳۴۳۳۱۱۰۱ فاکس ۰۳۴۳۴۳۳۳۸۵۴

موبایل ۰۹۱۳۱۹۱۳۱۰۶ - ۰۹۱۳۳۹۱۳۰۶۶

سفیر جدید شورای جهانی خشکبار در ایران؛ بهروز آگاه عضو هیئت امنای انجمن پسته
مصوبات جلسه ستاد عالی پسته کشور

پیش بینی تولید محصول سال ۱۳۹۹
برآورد تولید پسته در گذر زمان

لزوم اتکا به داده‌های علمی؛ نمایندگان انجمن پسته در ائتلاف بهبود استانداردهای کدکس
گزارش فروش پسته آمریکا به نقل از پرایمکس؛ در ۲۸ مرداد ۹۹ منتشر شد

کاهش تقاضای آب؛ خلاصه سیاستی برای مدیریت منابع آب کشور (قسمت آخر)

ردیف	موضوع	تخمین تولید (هزار تن)	پیش بینی تولید (هزار تن)	محصول
۸	پیش بینی تولید پسته در ایران و درصد خطای پیش بینی	۲۰۵	۲۰۵	۱۳۹۸
۹	تخمین نهایی (٪)	۲۰۵	۲۰۵	۱۳۹۷
۱۰	تخمین نهایی (٪)	۲۲۵	۲۲۵	۱۳۹۶
۱۱	تخمین نهایی (٪)	۲۵۳	۱۷۰	۱۳۹۵
۱۲	تخمین نهایی (٪)	۲۱۰	۲۱۰	۱۳۹۴
۱۳	تخمین نهایی (٪)	۲۳۰	۲۲۰	۱۳۹۳
۱۴	تخمین نهایی (٪)	۱۷۰	۱۹۰	۱۳۹۲
۱۵	تخمین نهایی (٪)	۲۰۰	۲۰۰	۱۳۹۱
۱۶	تخمین نهایی (٪)	۱۶۰	۱۸۷	۱۳۸۹
۱۷	تخمین نهایی (٪)	۲۱۶	۲۱۰	۱۳۸۸
۱۸	تخمین نهایی (٪)	۱۸۲	۱۹۰	۱۳۸۸
۱۹	تخمین نهایی (٪)	۹۰	۱۰۰	۱۳۸۷
۲۰	تخمین نهایی (٪)	۲۶۷	۲۷۰	۱۳۸۶
۲۱	تخمین نهایی (٪)	۲۱۱	۱۹۵	۱۳۸۵
۲۲	تخمین نهایی (٪)	۱۷۶	۱۷۰	۱۳۸۴
۲۳	تخمین نهایی (٪)	۱۳۴	۱۲۰	۱۳۸۳
۲۴	تخمین نهایی (٪)	۱۷۳	۲۰۰	۱۳۸۲

سردبیر: ابوالفضل زارع نظری
هیئت تحریریه: سحر نخعی
حجت حسینی سعدی
بهار زنده رضوی
سفارش آگهی‌ها: فاطمه السادات حسینی صفت

ماهنامه دنیای پسته

صاحب امتیاز: انجمن پسته ایران
مدیر مسئول: حجت حسینی سعدی

کرمان / بلوار جمهوری اسلامی / خیابان شهید لاری نجفی (۲۰ متری نادر)
کوچه شماره ۲ / پلاک ۱۲ / کد پستی: ۷۶۱۹۶۴۳۱۴۹
تلفن: ۰۳۴-۳۲۴۷۵۷۴۹ / ۰۳۴-۳۲۴۷۸۵۵۳

www.iranpistachio.org
info@iranpistachio.org

انجمن پسته ایران در قبال صحت و سقم ادعاهای مطرح شده در آگهی‌ها، هیچگونه مسئولیتی ندارد.
استفاده از مطالب با ذکر مأخذ مجاز است.

بهروز آگاه عضو هیئت امنای انجمن پسته

سفیر جدید شورای جهانی خشکبار در ایران

سحر نخعی

مسئول روابط بین الملل انجمن پسته ایران

در این نهاد بین‌المللی گردید. ایشان تا زمان درگذشت‌شان در سال ۲۰۱۹، عهده‌دار سمت‌های ذکر شده بودند.

انجمن پسته ایران از سال ۲۰۱۳ عضو شورای جهانی خشکبار است و مرجع آمار و اطلاعات مربوط به پسته ایران در این شورا محسوب می‌شود. به دعوت انجمن پسته ایران در سال ۱۳۹۴، پینو کالگانی - عضو هیئت مدیره و رئیس کمیته‌های تحقیقات و آمار INC - سخنران افتخاری پنل بازرگانی گردهمایی اعضای انجمن در جزیره کیش بود. پس از آن، در سی و هفتمین اجلاس سالانه شورای جهانی خشکبار که در سال ۲۰۱۸ در شهر سویل اسپانیا برگزار شد، بهروز آگاه به نمایندگی از طرف انجمن، به عنوان سخنگوی ایران در میزگرد پسته این اجلاس شرکت کرد. همچنین، در اجلاس سال ۲۰۱۹ این شورا که در ایالت فلوریدای آمریکا برگزار شد، حامد رضوانی، نمایندگی انجمن پسته ایران را در پنل جهانی پسته این اجلاس به عهده داشت. در خردادماه امسال هم مجدداً، شورای جهانی خشکبار از بهروز آگاه، نماینده دائم انجمن پسته ایران در این شورا، دعوت کرد تا مدیریت میزگرد مجازی پسته اجلاس سالانه INC را به عهده گیرد که گزارش مفصل این رویداد در شماره‌های قبل ماهنامه از نظر مخاطبان عزیز گذشت.

انجمن پسته ایران انتخاب بهروز آگاه به عنوان سفیر شورای جهانی خشکبار در ایران را به ایشان، تمامی اعضای محترم و کلیه فعالان صنعت پسته کشور تبریک می‌گوید. امید است با استفاده از این موقعیت بین‌المللی، بتوان بیشتر و بهتر از قبل در راستای تأمین منافع طولانی مدت صنعت پسته ایران گام برداشت.

هیئت مدیره شورای جهانی خشکبار در آخرین جلسه خود، بهروز آگاه - عضو هیئت امنای انجمن پسته ایران - را به عنوان سفیر جدید خود در ایران انتخاب نمود. این خبر در تاریخ ۲۷ تیرماه ۱۳۹۹ (۱۷ جولای ۲۰۲۰) از طریق ایمیل توسط گورتی گواش، دبیرکل این شورا، به ایشان و دبیرخانه انجمن اعلام شد.

شورای جهانی خشکبار (International Nut and Dried Fruit Council) معروف به INC با گرد هم آمدن تعدادی از شرکت‌های معتبر فعال در صنعت مغزجات آجیلی با هدف استانداردسازی، توسعه فعالیت‌های تجاری و دفاع از منافع مشترک این صنعت در ژانویه سال ۱۹۸۳ پایه گذاری شد. در حال حاضر، این نهاد رسمی بین‌المللی پس از گذشت ۳۷ سال فعالیت، ۸۰۰ عضو از ۸۰ کشور جهان دارد. از جمله فعالیت‌های اصلی این شورای جهانی می‌توان به ترویج مصرف مغزجات، حمایت از طرح‌های تحقیقاتی، ارائه اطلاعات آماری، نظارت بر مسائل روز امنیت غذایی، قوانین گمرکی و موانع تجاری، همگن سازی استانداردهای کیفی در چارچوب نهادهای ملی و بین‌المللی و مشاوره و اطلاع‌رسانی آخرین وقایع و تحولات تجاری به اعضا اشاره کرد.

سابقه حضور ایران در شورای جهانی خشکبار به سال ۱۹۹۲ برمی‌گردد، زمانی که حمید معاون از شرکت تعاونی تولیدکنندگان پسته رفسنجان، به عنوان سخنگوی کارگروه پسته این شورا انتخاب شد. همچنین، معاون از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۷، عضو هیئت مدیره شورای جهانی خشکبار بود. از سال ۲۰۰۷ نیز، اسدالله عسگرآولادی در مقام عضو هیئت امنای و سفیر این شورا در ایران باعث تثبیت و تحکیم جایگاه ایران

مصوبات جلسه ستاد عالی پسته کشور

دبیرخانه انجمن پسته ایران

صنایع تبدیلی سازمان توسعه تجارت، جلیل کاربخش نایب رئیس اتاق بازرگانی کرمان، هومن فتحی مدیرکل دفتر امور بین الملل وزارت متبوع، ارسلان قاسمی رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تعاون ایران و نمایندگان بانک مرکزی و سازمان غذا و دارو نیز به بیان مسائل مرتبط با دستگاه ذیربط خود اشاره نمودند. همچنین داراب حسینی مدیرکل دفتر امور میوه های سردسیری و خشک معاونت امور باغبانی و آرش علوی نماینده اتاق بازرگانی کرمان گزارشی را در خصوص وضعیت سطح زیر کشت، تولید، عملکرد و صادرات پسته در سطح ایران و جهان و پیشنهادات لازم جهت رفع مسائل و مشکلات پسته ارائه نمودند.

در پایان پس از بحث و تبادل نظر، مواردی به عنوان تصمیمات جلسه اتخاذ گردیدند که در جدول آورده شده است:

مشکلات انتقال آب چاه‌ها، تأمین و استفاده از تسهیلات کم بهره مطالبی را ارائه نمودند. سپس، محمدرضا فرشچیان نماینده اتحادیه صادرکنندگان خشکبار و علی شریعتی مقدم رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی ایران گزارشی در خصوص مشکلات حوزه بازار و صادرات پسته، مشکلات برگشت ارز حاصل از صادرات، درخواست بازه زمانی بیشتر برگشت ارز، مشکلات کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف را ارائه داشتند. در ادامه جلسه، عباس سعیدی و محمدرضا اورانی روسای سازمان جهاد کشاورزی در استان‌های کرمان و خراسان رضوی، محمود بازاری مدیرکل دفتر صادرات کشاورزی و

جلسه ستاد عالی پسته جهت بررسی مسائل و مشکلات پسته و ارائه راهکارها و پیشنهادات در تاریخ ۵ مردادماه امسال در محل ساختمان وزارت جهاد کشاورزی در تهران برگزار شد. در این جلسه محمد صالحی رئیس هیئت مدیره و حسین رضایی دبیرکل این انجمن حضور داشتند. عمده مدعویین این جلسه از مقامات وزارت جهاد کشاورزی، نمایندگان مجلس، استانداری کرمان، اتاق بازرگانی کرمان، بانک مرکزی، سازمان غذا و دارو، سازمان استاندارد و اتحادیه صادرکنندگان خشکبار بودند.

در ابتدا کاظم خاوازی وزیر کشاورزی بر اهمیت صادرات و ارزآوری و زنجیره ارزش پسته در شرایط تحریم اشاره نمود و در ادامه، مشکلات پسته در بخش‌های دیگر به غیر از صادرات، از جمله مشکل پدیده‌های نوظهور به موازات مشکلات اقلیمی، شیوع آفات و بیماری‌ها را برشمرد. همچنین وی بر ضرورت برنامه‌ریزی در زمینه گسترش توسعه کشت پسته در استان‌های کشور با رعایت شاخص‌های الگوی کشت، نیاز به نقدینگی و تسهیلات با هدف حمایت از تولیدکنندگان و صادرکنندگان پسته، توسعه صنایع مرتبط، برنامه‌ریزی مطلوب برای بازار داخلی و صادراتی پسته و نیز لزوم برگزاری مداوم ستاد پسته تأکید کرد. خاوازی حمایت از صادرکنندگان و تولیدکنندگان و پایداری تولید پسته را جزو مهم‌ترین اهداف دولت مطرح نمود.

در ادامه محمدجواد فدایی استاندار کرمان نیز بر لزوم بهره برداری از صد درصد ارز حاصل از صادرات برای واردات محصولات اشاره نمود و پیشنهاد داد تا جلسه‌ای با عبدالناصر همتی رئیس کل بانک مرکزی برای رفع مشکلات حوزه تولید و صادرات پسته برگزار گردد. پس از آن عفت شریعتی نماینده مردم زرنند و کوهنجان در مجلس و شهناز حسن پور نماینده مردم سیرجان و بردسیر در مجلس شورای اسلامی در خصوص تعیین و تکلیف وضعیت مالکیت باغداران پسته، رفع

شرح تصمیمات جلسه

ردیف	عنوان	زمان	پیگیری کننده
۱	جلسه ای با حضور مقام عالی وزارت، استانداران کرمان و خراسان رضوی و جناب آقای همتی در محل بانک مرکزی در خصوص رفع مسائل و مشکلات بانکی و ارزی برگزار شود.	یک ماه	استانداری کرمان
۲	مکاتبه با آقای اکبری و آقای حاج رسولی‌ها در خصوص انتقال آب زیر حوزه ای چاه‌ها (چاه‌های دارای زمین‌های شور و شن زار) انجام شود.	یک ماه	معاونت امور باغبانی
۳	کارگروه‌های مرتبط با صادرات پسته و هم افزایی بین وزارت جهاد کشاورزی و سازمان توسعه تجارت در میز صادرات پسته در خصوص حل مسائل و مشکلات پسته فعال شوند.	یک ماه	معاونت توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی و سازمان توسعه تجارت
۴	مقرر گردید مدت زمان خروج محموله‌های صادراتی پسته از یک ماه به دو ماه افزایش یابد.	یک هفته	معاونت امور باغبانی
۵	مقرر شد در خصوص تأمین سرمایه در گردش باغداران و صادرکنندگان جلسه ای با حضور معاون توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی و نمایندگان بانک کشاورزی و صندوق توسعه ملی برگزار گردد.	یک هفته	معاونت توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی
۶	مقرر شد در خصوص وضعیت مالکیت باغداران پسته استان کرمان پیگیری لازم از طریق سازمان امور اراضی و سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان انجام گیرد.	یک ماه	سازمان جهاد کشاورزی کرمان
۷	مقرر شد برای مرتفع شدن مشکلات مربوط به مسائل زیست محیطی باغداران استان، جلسه ای با حضور همکاران سازمان محیط زیست و سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی برگزار شود.	یک ماه	سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

منطقه	پیش‌بینی تولید (تن)
رفسنجان	۶۰,۰۰۰
انار	۱۰,۰۰۰
سیرجان	۱۲,۰۰۰
کرمان	۵,۵۰۰
زرنند	۴,۵۰۰
شهرابک	۳,۰۰۰
راور	۱,۵۰۰
راین	۱,۰۰۰
سایر	۵۰۰
جمع استان کرمان	۹۸,۰۰۰
خراسان رضوی	۲۸,۰۰۰
خراسان جنوبی	۱۳,۰۰۰
یزد	۱۰,۰۰۰
فارس	۷,۵۰۰
مرکزی	۵,۰۰۰
سمنان	۵,۰۰۰
تهران	۴,۵۰۰
اصفهان	۲,۵۰۰
قم	۲,۵۰۰
سیستان و بلوچستان	۲,۰۰۰
قزوین	۱,۵۰۰
سایر	۵۰۰
جمع سایر استان‌ها	۸۲,۰۰۰
جمع کل کشور	۱۸۰,۰۰۰

توجه به برداشت محصول مناسب در سال گذشته، اغلب با کاهش تولید مواجه هستند.

در مورد وضعیت آفات می‌توان گفت که امسال تا این مقطع زمانی از نظر طغیان آفت کلیدی پس‌پسته وضعیت آرام بوده، هر چند گزارشاتی مبنی بر طغیان آفت سن در بسیاری از مناطق پسته‌خیز وجود دارد. همچنان امیدواریم که تا پایان فصل، محصول سال جاری از گزند آفات و بلایای طبیعی در امان باشد و با همت صادرکنندگان کشور شاهد لبخند رضایت در بخش تولید پسته کشور باشیم.

در جدول پیش رو میزان پیش‌بینی تولید پسته در سال محصولی ۹۹ به تفکیک استان‌ها و مناطق مختلف پسته‌خیز استان کرمان ارائه شده است. در مورد آمار منتشره توجه به چند نکته ضروری است:

۱ هر ساله مقداری از پسته تر، عمدتاً محصول استان‌های خراسان رضوی و سمنان، صرف ترخوری به‌صورت میوه تازه می‌شود که در مقادیر مندرج در جدول فوق منظور نشده است.

۲ برآورد فوق صرفاً نمایان‌گر مقدار پیش‌بینی دبیرخانه کمیته باغبانی انجمن پسته ایران طبق گزارشات دریافتی از مناطق پسته‌خیز کشور بوده و احتمال خطا نسبت مقدار واقعی وجود دارد.

امسال به‌دلیل شیوع ویروس کورونا جلسه حضوری کمیته باغبانی انجمن پسته ایران برگزار نشد و دبیرخانه کمیته باغبانی در تاریخ دهم تیرماه اقدام به جمع‌بندی آمار و اطلاعات دریافتی از کلیه مناطق پسته‌خیز کشور نمود.

بر اساس جمع‌بندی دبیرخانه این کمیته انتظار می‌رود میزان تولید محصول پسته خشک کشور در سال ۱۳۹۹ به عدد ۱۸۰ هزار تن برسد. سال محصولی جاری در حالی سال کم‌بار پسته ایران محسوب می‌شود که به‌نظر می‌رسد پراکنش تولید پسته ایران در سایر مناطق و وجود تنوع در ارقام پسته، فاصله بین سال‌های کم‌بار و پربار را کاهش داده است.

بر اساس اطلاعات دریافتی، امسال برای کشاورزان شهرستان رفسنجان سال امیدوار کننده‌ای است و پس از دو سال پی‌پی‌کم محصول یا بی‌محصول امید به برداشت حجم قابل قبولی پسته وجود دارد. همچنین، کشاورزان استان‌های خراسان جنوبی، مرکزی، سمنان و تهران نیز امسال برداشت حجم محصول خوبی را انتظار دارند. علی‌رغم اینکه در استان خراسان رضوی سال گذشته سال پرمحصولی بوده، در سال جاری نیز انتظار برداشت قابل قبولی وجود دارد. این در حالی است که در سایر مناطق پسته‌کاری کشور، با

بر آورد تولید پسته در گذر زمان

سید محمود ابطی

فعال بازار پسته

سراسر ایران شاید در هر بار در این زمینه از چندصد نفر پرسیده می‌شود. بنابراین، ما در تخمین مقدار تولید، نمونه آماری بزرگی داریم و اعدادمان با افرادی که نسبت به منطقه دید دارند چک می‌شوند و این احتمال خطا را کاهش می‌دهد.

جزئیات چگونگی بر آورد مقدار تولید پسته

باید توجه داشت که در بحث آمار مربوط به تولید و تجارت پسته تنها عدد قابل اتکا، آمار صادرات است. با استفاده از آمار صادرات و تخمین میزان مصرف سالانه در داخل کشور و مانده پایان سال، بر آورد تولید به صورت سالانه چک و کنترل می‌شود. معادله استفاده شده برای کنترل به این شرح است:

موجودی اول دوره + بر آورد تولید = صادرات + مصرف داخل + موجودی پایان دوره

در این معادله عدد مربوط به صادرات دقیق است. مقدار مصرف داخل و موجودی اول و آخر دوره را نیز با تقریب قابل قبولی تخمین زده می‌شود. بنابراین، اگر تولید را خیلی پرت بر آورد کرده باشیم، معادله برقرار نخواهد شد و متوجه خطای بر آورد می‌شویم.

راجع به اینکه در اول فصل چه سوالی از کشاورزان برای پیش‌بینی اولیه مقدار محصول بپرسیم، خیلی با آقای آگاه مشورت کردیم. ما این را می‌دانستیم که اگر از کشاورز سवाल شود که چقدر پسته داری به ما جواب درستی نخواهد داد. در این مورد با آقای آگاه به این نتیجه رسیدیم که در زمان سवाल پرسیدن، یک سال را به عنوان سال مبنا در نظر بگیریم؛ بنابراین سال ۱۳۸۰ به دلیل اینکه مانده پایان دوره در این سال نزدیک به صفر بود انتخاب شد. مقرر شد آن سال را مبنا بگیریم و بعد از کشاورز بپرسیم نسبت به آن سال چقدر پسته داری. الان هم اگر به کشاورز بگوییم شما امسال چقدر پسته داری و یا پارسال چقدر پسته داشتی، جواب پراکنده می‌دهد و خوشش نمی‌آید.

نکته دیگری که به آن رسیدیم این بود که می‌دانستیم اگر از کشاورز بپرسیم امسال چقدر پسته داری، بلافاصله سراغ توضیح مقدار تولید در منطقه و در استان می‌رود. بنابراین، سعی کردیم سوال را طوری بپرسیم که فقط در مورد وضع تولید پسته خودش بگوید.

من در سال ۱۳۶۵ کارمند شرکت تعاونی پسته رفسنجان بودم. در آن زمان آقای حمید معاون به عنوان نماینده فروش شرکت تعاونی پسته رفسنجان در انگلیس انتخاب شدند. ایشان نماینده ایران در شورای جهانی خشکبار (INC) نیز بودند. معاون، پرزیدنت پسته بود؛ چون آمریکایی‌ها با محصول خیلی کم از سال ۱۳۵۵ تازه وارد بازار شده بودند و در سال ۱۳۶۵ هنوز در بازار خیلی کوچک بودند و همچنین تولید پسته در ایران در خارج از استان کرمان خیلی کم بود.

از آن سال به بعد، هر سال آقای معاون یک گزارش از من می‌خواست، با این سوال که امسال چقدر پسته در ایران موجود خواهد بود؟ در این باره من از اشخاص مختلف اعم از کشاورزان و کارشناسان قوی مثل آقای مهندس صامت و آقای برخورداری که از منطقه خبر داشتند، سوال می‌کردم. گاهی اوقات آقای مهدی آگاه به تعاونی می‌آمدند؛ از ایشان نیز می‌پرسیدم. من فکر می‌کنم آقای آگاه خودشان مستقلاً آن زمان یک کارهایی در این خصوص انجام می‌دادند. از آن سال‌ها به بعد به واسطه بر آورد تولید پسته یک ارتباط با آقای آگاه برقرار شد و من هر سال از ایشان سوال می‌کردم.

این وضعیت ادامه داشت تا سال ۷۹، ۸۰ شمسی که آقای معاون از شورای جهانی خشکبار رفت و من هم در سال ۱۳۸۲ از شرکت تعاونی بیرون آمدم. از آن موقع به بعد ارتباطم با آقای آگاه روی بر آورد مقدار پسته بیشتر و جدی‌تر شد. ضمن اینکه تولید پسته باغ‌های دیگر مثل خراسان هم به بازار آمد. از این زمان آقای آگاه بیشتر به من می‌گفتند که شما دنبال این کار بروید و من را در این زمینه راهنمایی و کمک می‌کردند. این قضیه ادامه داشت تا زمانی که انجمن تأسیس شد و فکر می‌کنم از سال دوم تشکیل انجمن به بعد، ما این بر آورد محصول را به شکل یک گزارش سالانه منتشر کردیم. بعد آقای فرهاد آگاه در قالب کمیته باغبانی انجمن به کمک ما آمدند. از خراسان آقای علیرضا پناهنده پیش قدم شدند و من سوالات خراسان را از آقای پناهنده می‌پرسیدم و بعد کمیته باغبانی انجمن رأساً عهده‌دار این کار شد.

من در رفسنجان سعی می‌کردم از ۳۰ نفر در مورد بر آورد مقدار محصول بپرسم، کمیته باغبانی نیز همین کار را در جاهای دیگر شروع کرد. الان حدود پنج، شش سال است که در رفسنجان یک نیروی جوان و پر انرژی به اسم آقای احمد رضوی این کار را دنبال می‌کنند و کار به جایی رسیده که فکر می‌کنم در

همچنین به این نتیجه رسیدیم که سال‌ها از یک کشاورز پرسیم و سعی کنیم کشاورزهای مان عوض نشوند، کما اینکه در مورد رفسنجان تقریباً در ۲۰ سال گذشته کسانی هستند که به طور ثابت از آنها می‌پرسیم. سوال ما این است که شما امسال نسبت به سال گذشته یا سال ماقبل آن چقدر پسته داشتید و جوابی هم که می‌گیریم درست است.

آمریکایی‌ها در برآوردشان دو، سه بار یک اصلاح کلی انجام دادند. آمریکایی‌ها اول پیش‌بینی می‌کردند. پیش‌بینی‌هایشان درست درنیامد؛ با وجود اینکه کسی را می‌فرستادند که باغات را دید می‌کرد (گمانه زنی می‌کرد). من اطلاعاتی ندارم پیش‌بینی تولید پسته آمریکایی‌ها از چه روشی است؛ ولی چند نوبت خطای فاحش داشتند. ولی آنها بعد از برداشت، آمارشان قطعی و دقیق است. در حالی که آمار ما هیچ‌وقت قطعی و دقیق نیست.

نکته دیگر اینکه، برآوردهایی که موسسه تحقیقات یا اداره کشاورزی در ایران ارائه می‌دادند، درست نبودند؛ چون اولاً آنها به نحوی خودشان را متولی تولید پسته می‌دانستند و ثانیاً با استفاده از معادله‌ای که پیش‌تر گفته شد، برآورد آنها منجر

به افزایش مداوم مانده انتقالی از یک سال به سال بعد می‌شود که غیرواقعی است. چون طبق این معادله و برآوردهای دولتی ما الان می‌بایست یک میلیون تن موجودی پسته در انبارها داشته باشیم!

در یک دوره با آقای مهدی آگاه آمارمان را چک کردیم و با برآوردی که از مصرف داخل و صادرات داشتیم به این نتیجه رسیدیم کاری که داریم انجام می‌دهیم تا حد زیادی درست و قابل قبول است. ما دید (گمانه) خبره‌های محلی را می‌گرفتیم. ما در برآورد مقدار تولید پسته کشور برخلاف آمریکایی‌ها خودمان خیلی دید نکردیم، بلکه از روی همین کار آماری و با پرسیدن از شخص کشاورز به نتیجه رسیدیم.

نمونه‌هایی که انتخاب کردیم کاملاً تصادفی بودند و الان معلوم شده که نمونه انتخاب شده از هر منطقه را نیز درست انتخاب کرده‌ایم. در انتخاب تعداد نمونه به لحاظ آماری سی می‌شود به اضافه بی‌نهایت؛ یعنی اگر سی نمونه را به صورت تصادفی انتخاب کنیم، کاملاً جواب جامعه آماری را می‌دهد؛ مثلاً در رفسنجان گفتیم چند تا نمونه از نوق باشد، چند نمونه از انار باشد، چند تا از

کشکوئیه، چند تا از حومه شرقی و غربی و چند تا از کبوترخان باشد؟ و تعیین تعداد نمونه‌ها از هر منطقه نسبت به محصول و سطح زیر کشت بود. این طور نبود که تعداد هر سی نمونه از انار باشند.

بعداً ترمینال‌دارها هم به کمک ما آمدند، البته نه همه‌شان. آقای بهروز آگاه، آقای قاسم‌علیزاده، آقای امین زاده، آقای هنری و آقای شهریاری کمک کردند. آمار را تا حدودی چک می‌کردیم که آیا درصد افزایش یا کاهش محصول نسبت به سال قبل را که به دست آورده‌ایم، ترمینال‌دارها هم همین را می‌گویند یا خیر.

البته احتمالاً برآورد آمریکایی‌ها در مرحله پس از برداشت خیلی دقیق است؛ چون چند ترمینال مشخص دارند و پسته را وزن می‌کنند.

مصرف داخلی پسته

در کتاب اقتصاد پسته در مورد مصرف داخلی پسته توضیحات مفصلی داده‌ام. در گذشته دو بار درباره مقدار مصرف داخلی اظهار نظر شده است. در مورد اول در سال ۱۳۴۰ مرحوم مهندس عزمی که فرد دقیقی بوده اینکار را بر پایه محاسبه و برآورد تولید پسته در سال ۱۳۴۰ و مقدار صادرات انجام داده است. در مورد دوم در

سال ۱۳۶۰، کارشناسان سازمان برنامه و بودجه با توجه به تخمین مطلعین محلی در این مورد اظهار نظر نموده‌اند.

شخصاً در سال ۱۳۷۹ مقدار مصرف داخلی را بر اساس قیمت پسته، نرخ رشد جمعیت و تورم محاسبه نمودم و به عدد حدود ۳۵ هزار تن در تخمین مصرف داخل رسیدم؛ این یک روش بود. روش دیگر این بود که با خود گفتم چند درصد از تولید می‌تواند مصرف داخل باشد؟ با این استدلال که وقتی من در یک دوره به آمار صادرات پسته نگاه می‌کنم و حساب می‌کنم، می‌بینم ۱۵ تا ۲۰ درصد پسته به اروپا رفته، ۳۰ تا ۳۲ درصد پسته رفته به خاور دور و این آمار هر سال تکرار شده‌است. بنابراین، وقتی دائم می‌بینم که این درصدها تکرار می‌شوند، می‌توانم بگویم که حدود ۲۰ درصد پسته به مصرف داخل می‌رسد. وقتی درصد صادرات دارد از یک عددی تبعیت می‌کند، لابد برای مصرف داخل هم باید چنین موردی صدق کند. اخیراً با هیئت مدیره انجمن صحبت کردم و شخص خبره‌ای پیدا کردیم که حاضر است مصرف داخل را محاسبه کند. البته هزینه این کار کم نیست. انجمن خودش نمی‌تواند این کارها را بکند. شرکتی که من با آنها صحبت کرده‌ام با پنج هزار مغازه ارتباط دارند و آماري که آنها می‌دهند آمار واقعی است. اما هنوز کاری انجام نشده‌است؛ چون در موقعی این کار را باید بکنیم که بازار به ثبات رسیده‌باشد. وقتی بازار ثبات نداشته‌باشد، ما بعداً نمی‌توانیم به اعدادمان استناد کنیم.

اهمیت تخمین درست مقدار تولید

تولیدکننده فقط پسته را تولید می‌کند و این پسته به خارج از کشور می‌رود و رویش کار می‌شود تا آماده مصرف گردد. کسی که می‌خواهد روی پسته کار کند باید سرمایه‌گذاری کند و کارخانه و نیروی کار فراهم کند؛ در واقع کالای ما وقتی از اینجا می‌رود یک ماده اولیه

برای واحدهای بسته‌بندی در سراسر دنیا است. بنابراین، آنها باید بدانند محصولی که می‌خواهند بسته‌بندی کنند مقدارش چقدر است و اصلاً امسال موجود هست یا نیست؟ پس باید توجه داشت که ما فقط تولیدکننده پسته هستیم و آماده کردن برای مصرف و توزیع اش در دنیا را ما انجام نمی‌دهیم. بنابراین، کسانی که در این زنجیره فعال هستند باید بدانند که با چه مقدار محصول سر و کار دارند.

از این رو، در پیش‌بینی و تخمین مقدار تولید پسته بهترین فرد خود باغدار است و بیشتر از همه از باغش اطلاع دارد. اما آدمیزاد اصولاً طبیعتش این‌طور است که خودش را مرکز عالم می‌داند و وقتی از او سوال می‌پرسی شروع می‌کند به توضیح دادن در مورد تولید پسته در شیراز، یزد و انار! بنابراین، باید در سوال کردن از کشاورز در مورد باغ خودش پرسیده شود. من این کار را می‌کردم و می‌گفتم اگر پارسال صد من پسته داشتی امسال چقدر داری؟

نکته دیگر اینکه وقتی شما راجع به کل کشور سوال می‌کنید باغدار دوست دارد بگوید امسال از پارسال کمتر است و امسال پسته نیست. ته ذهنش هم این است که اگر بگویم پسته نیست، قیمت بالا می‌رود. تاجر هم ممکن است بگوید محصول بیشتر است تا قیمت را پایین بیاورد، اما هیچ‌کدام از این کارها درست نیست. اینها اثرات زیان‌بار این دروغ را نمی‌بینند و فکر می‌کنند سود است. فکر می‌کنند اگر بگویند تولید کم است، دارند برای پسته خدمت می‌کنند و قیمت بالا می‌رود. اصلاً این حرف‌ها نیست. در واقع، با اینکه چهار نفر یا ده نفر پیدا شوند و بگویند محصول کم است، قرار نیست قیمت پسته تأثیر بپذیرد. در ضمن عوامل زیادی بر قیمت پسته اثرگذار است؛ اینکه تقاضا چقدر باشد؟ آمریکایی‌ها چقدر پسته داشته‌باشند؟ نرخ ارز چند باشد؟ پسته چقدر در دسترس مردم باشد؟ و الان به نوعی

می‌شود گفت که قیمت پسته از نرخ ارز هم تبعیت نمی‌کند. اخیراً قیمت ارز بالا رفته، ولی قیمت پسته پایین آمده‌است. عده‌ای از ما تفکرمان سنتی است و فکر می‌کنیم که اگر کالا کم باشد، قیمتش بالا می‌رود. می‌گویند بعد از ماه رمضان قیمت خوب می‌شود؛ چه ربطی به ماه رمضان دارد؟! می‌گویند بعد از دهه عاشورا خوب می‌شود! شاید در داخل کمی اثر کند، ولی در کل این‌طور نیست. در گذشته که پسته کم بوده، این اتفاقات می‌افتاده؛ بازار می‌ایستاده و دوباره حرکت می‌کرده‌است.

اما امروز هر اتفاقی منجر به این شود که عرضه پسته کُند شود به ضرر پسته است و آن کار یعنی مداخله در بازار. چرا این‌طور است؟ به این خاطر که پسته کالایی نیست که اگر خریدار برود در مرکز خرید و موجود نباشد صبر کند و فردا بخرد. اگر ما یک ساعت در بازار نباشیم، آن یک ساعت را از دست داده‌ایم، اگر ده روز نباشیم ده روز را از دست داده‌ایم. این‌طور نیست که اگر شما امروز در بازار نباشید، فردا دو برابر آن را بفروشید و جبران کنید. مشتری می‌رود بادم زمینی یا بادم هندی می‌خرد. مشتری در ارجحیت دادن آنقدر برایش مهم نیست که بگوید الا و بالله من پسته می‌خواهم! ممکن است در هر صد مشتری یک نفر هم به این صورت باشد، ولی عموماً وقتی پسته نباشد یک کالای دیگری می‌خرند.

سال ۹۷ بهترین تجربه در این مورد بود. کمترین تولید را داشتیم، اما کمترین صادرات و بیشترین انتقالی به سال بعد را داشتیم؛ چرا؟ برای اینکه مقررات طوری شد که ما نتوانستیم پسته را دائم به مصرف‌کننده نهایی برسانیم.

بنابراین، هر حرکتی که باعث کُند شدن عرضه شود به ضرر پسته است؛ خواه بورس باشد، خواه مقررات ارزی، خواه توهم قیمت و خواه برآوردهای آماری دستکاری شده.

لزوم اتکا به داده‌های علمی

سحر نخعی

مسئول روابط بین الملل انجمن پسته ایران

سموم باید براساس رویکرد ریسک-محور باشد؛ یعنی بررسی اینکه چقدر احتمال دارد باقیمانده ترکیبات یک آفت‌کش در ماده غذایی برای سلامت مصرف‌کننده مضر باشد. در رویکرد ریسک-محور، میزان مواجهه مصرف‌کننده با ترکیبات آفت‌کش براساس روش‌های علمی اهمیت پیدا می‌کند، سنجیده می‌شود و بر آن اساس تصمیم‌گیری‌های لازم اتخاذ می‌شود.

اما بعضی از کشورها از جمله اتحادیه اروپا، ترکیبات شیمیایی هر آفت‌کش را براساس خصوصیات ذاتی آنها ارزیابی می‌کنند؛ برای مثال براساس جهش‌زا و سرطان‌زا بودن یا نبودن آن ترکیبات، یا یک آفت‌کش را اصلاً مجاز به ورود به بازار نمی‌دانند، یا برای استفاده از آن بسیار سخت‌گیرانه حدود باقیمانده تعیین می‌کنند. مثال جالبی که برای واضح شدن مطلب می‌توان زد این است: شیر ذاتاً حیوان خطرناکی است، اما وقتی به درستی در باغ وحش نگهداری شود، کسی را در معرض خطر قرار نمی‌دهد.

به عقیده انجمن پسته ایران ائتلاف بهبود استاندارد کدکس برای تولید و تجارت پایدار اهمیت قائل است و رویکردی کاملاً منطقی و علمی برای مسئله امنیت غذایی به کار گرفته که ما از آن حمایت می‌کنیم. خاستگاه این رویکرد منطقی براین اساس است: تأمین غذا اصل اولیه است و موضوع امنیت غذایی مکمل ثانویه آن است.

به فعالیت کرد. این انجمن هم اکنون حدود ۴۰۰ عضو دارد که در بخش‌های مختلف صنعت (تولید، خدمات و تجارت) مشغول به فعالیت هستند. به عنوان بخشی از فعالیت‌های انجمن پسته ایران در حوزه بین‌الملل، این انجمن سه سال است که عضو «ائتلاف بهبود استانداردهای کدکس» می‌باشد و از این تصمیم راضی است. ائتلاف کدکس در بخش‌های گوناگون از جمله حمایت از تقویت و بهینه‌سازی استانداردهای مربوط به باقیمانده سموم کدکس و مواجهه بهینه با چالش‌های پیش روی صنایع مواد غذایی فعالیت می‌کند. رویکرد انجمن پسته ایران نسبت به امنیت مواد غذایی مثل سایر اعضای این ائتلاف مشخص است: ما در روند تدوین استانداردها و تعیین حدود باقیمانده سموم در مواد غذایی بر لزوم اتکا به داده‌های علمی تأکید می‌کنیم. ما معتقدیم تصمیم‌گیری برای تعیین حدود باقیمانده

انجمن پسته ایران در زمستان سال ۹۶ پیشنهاد عضویت در «ائتلاف بهبود استانداردهای کدکس» (بخشی از تشکل بین‌المللی غذا-کشاورزی IAFN) را پذیرفت. هدف از تشکیل این ائتلاف، اصلاح و ارتقاء مؤثر استانداردهای غذایی کدکس جهت تسهیل تولید و تجارت پایدار مواد غذایی در سطح جهانی بوده است. این ائتلاف، در تاریخ ۱۰ تیر ۱۳۹۹ جلسه‌ای مجازی پیرامون پیوستن برخی کشورهای آمریکای لاتین به این ائتلاف برگزار کرد و از انجمن پسته ایران هم دعوت به حضور در این جلسه و اظهار نظر در خصوص فعالیت‌های این ائتلاف کرد.

اظهارات نمایندگان انجمن در خصوص فعالیت‌های ائتلاف بهبود استانداردهای کدکس

انجمن پسته ایران یک تشکل غیرانتفاعی غیر دولتی است که از دی‌ماه سال ۱۳۸۵ برای پیشبرد منافع صنعت پسته ایران آغاز

گزارش فروش پسته آمریکا به نقل از پرایمکس

سحر نخعی

دبیر کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران

اروپا هم عرضه مقطعی محدود گزارش شده است.

پراکندگی گلدهی که امسال اتفاق افتاد باعث شده که محصول در برخی مناطق هنوز مغز پر نکند. امسال برداشت یک هفته عقب افتاده است و موج هوای گرم فعلی هم اصلاً کمکی به این وضعیت نمی‌کند. پیش‌بینی می‌شود پوکی در ایالت کالیفرنیا ۱۰ درصد بیشتر از همیشه باشد. در حال حاضر میزان محصول سال ۲۰۲۰، حدود ۴۰۰ هزار تن برآورد می‌شود، هرچند برخی گمانه‌زنی‌ها حاکی از ۴۵۰ هزار تن محصول پسته در سال جدید است. قیمت هر کیلوگرم پسته درجه یک اُنس ۲۰-۱۸، از ۹,۱۵ تا ۹,۳۰ دلار بوده و پسته درجه یک اُنس ۲۵-۲۱ از ۸,۷۰ تا ۸,۸۰ دلار قیمت داشته است. همچنین، هر کیلوگرم پسته ناخندان ۶,۷۰ تا ۶,۸۰ دلار و مغز کامل ۱۵,۵ تا ۱۶ دلار قیمت خورده است.

بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته بیانگر کاهش ۳۴ درصدی است. بدین ترتیب، کل فروش پسته آمریکا از سپتامبر ۲۰۱۹ تا جولای ۲۰۲۰، حدود ۲۸۶ هزار تن گزارش شده که بیانگر کاهش ۲۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. با توجه به افت ۸۰ درصدی صادرات به آسیا و خاورمیانه و کاهش ۳۶ درصدی صادرات به اروپا نسبت به ماه جولای سال گذشته، انتظار می‌رود مانده انتقالی به سال محصولی جدید نزدیک به ۷۰ هزار تن باشد.

فروش چندانی در ماه جولای گزارش نشده است و قیمت‌ها هم تغییری نکرده‌اند. در این ماه نسبت به ماه ژوئن پسته کمتری بافروش شده است و در

مصرف داخلی پسته آمریکا در ماه جولای (۱۰ تیر تا ۱۰ مرداد ۹۹) ۹ هزار تن بوده که مبین کاهش ۲ درصدی نسبت به ماه مشابه سال گذشته است. صادرات ۷ هزار تن بوده و نسبت به ماه مشابه سال گذشته، ۶۵ درصد کاهش را تجربه کرده‌است. بدین ترتیب، کل فروش ماه جولای حدود ۱۶ هزار تن بوده است که نشان‌دهنده کاهش ۴۵ درصدی نسبت به ماه مشابه سال گذشته است.

مصرف پسته در داخل آمریکا از ابتدای سال تجاری تا پایان ماه جولای، ۱۱۷ هزار تن گزارش شده که معادل ۲ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. صادرات جمعاً تا پایان ماه جولای، حدود ۱۶۹ هزار تن

مقایسه وضعیت فروش پسته آمریکا از ابتدای سال محصولی ۲۰۲۰-۲۰۱۹ تا پایان ماه جولای (۱۱ ماهه) نسبت به سال گذشته معادل خشک در پوست به تن

مقاصد	ماهانه	درصد تغییر	تجمعی	درصد تغییر	سهم درصدی مقاصد
مصرف داخل آمریکا	۹,۲۵۳	-۱,۶۰٪	۱۱۶,۸۳۴	-۱,۸۰٪	۴۱٪
آسیا	۱,۷۲۳	-۸۴٪	۶۸,۹۲۷	-۴۵٪	۲۴٪
اروپا	۳,۹۲۰	-۳۶٪	۶۵,۵۲۲	-۱۹٪	۲۳٪
خاورمیانه و آفریقا	۴۰۴	-۸۲٪	۱۸,۴۶۵	-۳۹٪	۷٪
آمریکای شمالی	۱,۰۲۳	۰٪	۱۲,۱۹۰	۳٪	۴٪
سایر	۲۵۵	۱۸٪	۳,۹۷۱	-۲۶٪	۱٪
مجموع	۱۶,۵۵۱	-۳۱٪	۲۸۵,۹۱۰	-۲۱٪	۱۰۰٪

خلاصه سیاستی برای مدیریت منابع آب کشور:

کاهش تقاضای آب

(قسمت آخر)

سروش طالبی اسکندری

پژوهشگر اندیشکده تدبیر آب ایران

آگاهی جامعه، سنگ بنای اصلاحات آبی

تدابیر مطرح شده برای مواجهه با کمبود آب، همگی با یک چالش جدی روبه‌رو بوده و هستند. این چالش را می‌توان در قالب یک مثال ساده‌سازی شده تشریح کرد. فرض کنید در یک جمع که همگی آنها تعلقات و خواسته‌های نامطلوب در راستای یک موضوع به‌خصوص دارند، تصمیم بگیریم تا برای آن تدبیری در جهت اصلاح وضعیت بیاندیشیم. برای همین منظور فردی را مسئول کرده تا تغییرات لازم را اعمال کند. اما عملاً افرادی که آن تعلقات را داشته همگی کمافی‌السابق هیچ قصدی برای این تغییرات ندارند، چراکه این تغییر از بیرون بر آنها تحمیل شده و خودشان به این جمع‌بندی نرسیده‌اند که تغییرات ضرورت دارد. به عبارت دیگر، زمانی که

یک اقلیت مستقل از مسئله و اثرات آن، بخواهند برای اکثریت، تصمیمات اثرگذار بر منافع اتخاذ کنند، نتیجه از پیش معلوم است. تجربیات ما برای بازگرداندن تعادل بین منابع و مصارف شباهت بسیار زیادی با این مثال دارند.

کاهش تقاضای آب یعنی تحول نظام اقتصادی از اقتصاد وابسته به آب، به اقتصاد مستقل (کمتر وابسته) از آب! کاهش تقاضا یعنی اطمینان و اعتماد به مسئولان طراحی و اجرای این اقدام (اقتدار مسئولان)! کاهش تقاضا یعنی داشتن درک اولیه عموم جامعه از چستی مسئله‌ی محدودیت منابع آب و اثربخشی اقدامات مختلف به منظور درک درست از چرایی کاهش تقاضا!

با توجه به چالش‌های فوق و گستردگی آنها، باید برای اصلاح سیاست در راستای کاهش تقاضای آب، از بین آنها کلیدی-

ترین و بنیادی‌ترین مورد را انتخاب کرد که امید به موفقیت بیشتری برای آن وجود داشته باشد. به نظر می‌رسد، اصلی‌ترین چالشی که می‌توان با امید موفقیت بیشتری بر روی آن متمرکز شد، ارتقای درک عمومی جامعه از چستی مسئله محدودیت منابع آب باشد. چستی مسئله محدودیت منابع آب به مفهوم درک چرخه آب در طبیعت و مشخص شدن وضعیت فعلی آن در اذهان عمومی است. از سوی دیگر، ایجاد تصویر واقعی از اثربخشی راهبردها و راهکارهایی که هر روز از طریق رسانه‌های رسمی و غیررسمی به شکلی متوهمانه و بدون ذکر ابعاد اثربخشی و اثرات جانبی منتشر می‌شوند، می‌تواند ذهنیت جامعه را برای تغییر و همسویی برای کاهش تقاضا مهیا سازد. نباید از فردی که نمی‌داند بارندگی زیاد در یک سال چقدر در وضعیت منابع آب زیرزمینی کشور اثر دارد، انتظار داشت که مصرف آب خود را کاهش دهد. نباید از شهروندانی که صرفه‌جویی روزمره خود را به دلیل اندک بودن سهم بخش شرب از مصارف آب، بی‌فایده می‌دانند خرده گرفت. نباید از کشاورزی که شاهد انتقال آب برای شهر است، در حالی که خودش به خاطر کم آبی با مسائل معیشتی

بسیار جدی‌تر از قطعی آب شهر دست و پنجه نرم می‌کند، انتظار داشت که از چاه بی‌جان‌ش کمتر آب بکشد. نباید از کشاورزانی که یک روز به آنها می‌گویند آبیاری قطره‌ای حلال مشکل آب شماست و روز دیگر می‌گویند نه اینطور نیست، انتظار داشت که به سایر حرف‌های مسئولین گوش فرا دهند.

این ادراک می‌تواند قدرت تحلیل جامعه را از آنچه در محیط او می‌گذرد ارتقا داده و جامعه را به سوی مطالبه‌گری معقولانه سوق دهد. ایجاد مطالبه‌گری معقولانه از طریق ارتقای ادراک جامعه، خود راهکاری بنیادین برای ایجاد ظرفیت در راستای انجام اصلاحات اقتصادی و همینطور اصلاح ساختار حکمرانی با هدف ارتقای اقتدار در جهت کاهش تقاضا خواهد بود. برای ارتقای درک اولیه عموم جامعه از چیستی مسئله‌ی محدودیت منابع آب و اثربخشی اقدامات مختلف چه باید کرد؟ در مجموع می‌توان به سه دسته از راهکارهای مختلف اشاره کرد که همگی با محوریت بالا بردن ادراک جامعه انجام می‌شوند، اما در سطوح متفاوتی قابل اجرا هستند و اهداف مختلفی را دنبال می‌کنند.

1 راهکارهای آموزشی با هدف تربیتی: نقش آموزش در سطح پایه‌ای و تخصصی (مدارس و دانشگاه) برای اثرگذاری بر جامعه بسیار بالاست. اگر افرادی که در تخصص‌های مختلف تحصیل می‌کنند با مفاهیم اولیه و کاربردی از علم آب آشنا شوند، آنگاه می‌توان انتظار داشت که این افراد در سطوح مختلف مدیریتی و اجرایی خود ممکن است احتمالاً نقش آفرینی قابل توجهی داشته باشند. البته اینکار نیازمند مدرسانی است که بتوانند علاوه بر آموزش اطلاعات اولیه، دغدغه‌مندی و پرسشگری را در مخاطبان خود ایجاد کنند تا با جدیت بالاتری نسبت به این چالش جدی کشور

نگاه کنند. می‌توان به جرئت گفت هم اکنون حتی بخش قابل توجهی از فارغ‌التحصیلان تخصص‌های مرتبط با آب در کشور، قدرت تحلیل کافی از وضعیت منابع آب و اثرگذاری اقدامات مختلف را برای حل معضل آب کشور ندارند. این ناشی از ضعف نظام آموزشی و غفلت بسیار بزرگی است که تا کنون در امر آموزش صورت گرفته است. همینطور باید به این نکته توجه داشت که نقش متخصصان آب در کشوری که با چالش جدی آب روبرو هستند، بسیار خطیر است و آموزش آنها به نحوی که در آینده مهارت‌های ارتباطی مناسبی داشته باشند نیز بسیار ضرورت دارد.

2 راهکارهای ارتباطی رسانه‌ای با هدف گفتمان‌سازی: هر مسئله‌ی عمومی برای حل شدن خود، نیازمند گفتمان متناسب است. گفتمان به معنای ادبیات و الگوی تحلیلی مشترک است. در حقیقت با ایجاد و گسترش مبسوط یک گفتمان برای تغییر می‌توان ذهنیت جامعه را برای اجرای یک تصمیم که نیازمند مشارکت و همراهی جامعه است فراهم کرد. این راهکار نه تنها برای پراهمیت نمودن مسئله در اذهان، بلکه با هدف به بحث کشیده شدن و انتقاد راهکارهای قدیم و جدید باید صورت پذیرد. لازم به ذکر است که شناسایی گفتمان‌های عمومی برای حل مسئله و شفاف کردن ابعاد اثربخشی و اثرات جانبی آنها بسیار ضرورت دارد. برای مثال، گفتمان‌هایی که تحت موضوع «تولید آب» (مهار آب، شوری‌زدایی و بارورسازی ابرها) یا «بهره‌وری آب» (آبیاری تحت فشار، کاهش تبخیر آب) مطرح می‌شوند باید به موضوع گفتگوهای گروهی جامعه مبدل شود و ارتباط آنها با گفتمان «کاهش تقاضا» مورد شناسایی قرار گیرد. همینطور موضوع رسانه‌ای دیگری که بسیار اهمیت دارد، ایجاد پایگاه ملی

اطلاعاتی است که با دقت و صحت کافی، در اختیار عموم جامعه قرار گیرد تا از طریق آن بتوانند به رصد منابع آب منطقه‌ی خود و ارزیابی تصمیمات و راهکارها پردازند. از چنین بسترهایی می‌توان برای تعامل جامعه با متخصصان آب نیز استفاده کرد. این فعالیت‌ها، طبیعتاً برای تقویت مطالبه‌گری عاقلانه جامعه بسیار مؤثر خواهد بود.

3 راهکارهای اقتصاد رفتاری با هدف تغییر رفتار: بخش دیگری از فعالیت‌هایی که می‌تواند از طریق ارتقای درک جامعه انجام شود و البته به شکل مستقیم بر رفتار جامعه تأثیرگذار باشد را می‌بایست در عرصه تخصصی اقتصاد رفتاری جستجو کرد. شناسایی نکاتی که می‌تواند درک آنها در انجام نشدن یا شدن یک عمل بخصوص تأثیرگذار باشد، از طریق روش‌های اقتصاد رفتاری دنبال می‌شود. طبیعتاً این نوع راهکارها در مواقعی کاربردی هستند که یک اقدام مطلوب بخصوص شناسایی شده باشد و تنها چالش جدی، تحریک جامعه برای اقبال به اقدام بخصوص باشد.

در پایان، نکته‌ی بسیار مهمی که در این خلاصه سیاستی مستتر است و ذکر صریح آن در اینجا ضرورت دارد این است که انتظار حل مسئله آب در کوتاه مدت منطقی نیست. در این شرایط، بهتر است برای حل این معضل ملی راهکاری بنیادی اندیشید و از اجرای تصمیمات لحظه‌ای برای ایجاد رضایت‌های کوتاه‌نگرانه پرهیز نمود. راهکارهای فوق هیچ یک نمی‌توانند فی‌نفسه اثربخش باشند، مگر اینکه با انجام مطالعات متناسب با هر منطقه و هر جامعه انجام شوند. بنابراین، لازم است بر این نکته تأکید کرد اگر چه زمان بسیار زیادی را تا کنون از دست داده‌ایم، اما این نباید موجب آن شود که شتابزده برای حل این معضل اقدام کنیم.

دارای گرید A از دفتر توسعه سامانه های
نوین آبیاری سازمان جهاد کشاورزی
مجهز به آزمایشگاه کنترل کیفیت
مورد تأیید مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران

شرکت گسترش آبیاران لوله رفسنجان

تولید کننده انواع لوله های پلی اتیلن
جهت مصارف آبیاری ، آبرسانی و گازرسانی

کیلومتر ۲۰ جاده رفسنجان - کرمان، منطقه ویژه اقتصادی رفسنجان
تلفن : ۳۴۱۹۴۳۴۳ - ۳۴۱۹۴۳۵۴
فکس : ۳۴۱۹۴۳۵۳ - ۳۴۱۹۴۳۴۳
www.Gostaresh-Abyaran.ir

✓ کود کلسیم دار و ضد شوری مناسب برای بعد از برداشت پسته

✓ حلالیت کامل و قابلیت استفاده در انواع آبیاری مدرن

✓ کاهش اثر رسوبگذاری با فسفر

دفتر مرکزی: ۰۲۳ - ۳۵۲۳ ۹۶۸۲

استان خراسان: ۰۹۱۵ ۹۱۱ ۰۹۰۳ - ۰۹۱۵ ۳۰۳ ۷۸۶۳

کرمان: ۰۹۱۳ ۲۴۰ ۹۶۷۱ - ۰۳۴ - ۳۲۷۳ ۴۷۱۰

سیرجان: ۰۹۱۳ ۳۴۵ ۷۴۵۹

Momtazan Industrial Co.

شرکت صنایع ممتازان

شرکت صنایع ممتازان کرمان

اولین ابداع کننده سیستم فرآوری محصول پسته به روش تمام اتوماتیک و کاملاً بهداشتی با بیش از ۳۰ سال سابقه و تجربه، ترمینال های فرآوری زیر را عرضه می نماید.

- ترمینال های پوست گیری ، پاک سازی، و جداسازی
- ترمینال های خشک کن پیوسته پسته
- ترمینال های برشته کن پسته
- ترمینال های خندان کن پسته (MO)
- ترمینال های مغز کن پسته
- دستگاه تولید باد، مقابله با سرمازدگی

- Pistachio Processing HL 6000 RW
- Continous Moving Drier CMD 8000 Model
- Storag AND Sorting

- A ترمینال فرآوری پسته مدل: HL 6000 RW
- B ترمینال خشک کن پیوسته مدل: CMD 8000
- C ترمینال ذخیره سازی و جداسازی: HL 6000 RW

Email: info@momtazan.com

Email: Tehran_office@momtazan.com

تلفن : ۰۲۱-۷۸ ۱۸ ۷۰-۷۸ ۶۱ ۸۸-۲۱ فکس : ۰۲۱-۶۹ ۱۸ ۶۱ ۸۸-۲۱
تلفن : ۰۳۴-۲۵ ۷۵ ۰۰-۶ فکس : ۰۳۴-۳۲ ۷۵ ۲۵ ۰۷

دفتر تهران: بزرگراه همت ، خیابان شیرازجنوبی، نبش خیابان علیخانی ، پلاک ۱۲
دفتر مرکزی و کارخانه: کرمان ، کیلومتر ۵ جاده زنگی آباد

Tehran Office: No.12, Corner of Alikhani St, Southern of Shiraz Ave, Hemmat Highway, Tehran- IRAN Tel: (+9821) 88 61 18 70 - 78 Fax: (+9821) 88 61 18 69

Central Office & Factory: 5th Km of Zangiabad Road, Kerman-IRAN

Tel: (+9834) 32 75 25 00-6 Fax: (+9834) 32 75 25 07

S.N.P CO

شرکت بازرگانی نوید پسته سیرجان

Sirjan Navid Pistachio Co

آدرس: کرمان، سیرجان انتهای بلوار
امام رضا (ع) جنب بانک کشاورزی

تلفن: ۰۳۴-۴۲۲۰۵۸۰۰-۱
نمبر: ۰۳۴-۲۲۰۵۶۲۰۴

www.navidpistachio.com

info@navidpistachio.com

حفظ جوانه‌های سال آینده

BENIZ TAJHIZ

ZiBONOX

زیبونوکس ————— وکس

فروت ست پس از برداشت

افزایش میوه نشینی در بهار و افزایش عملکرد

دفتر مرکزی: تهران، بلوار ارتش، ساختمان کیمیا، شماره ۷۷. واحد های ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵
 کدپستی: ۱۹۵۵۷۵۳۶۸۴ تلفن: ۵-۲۲۴۶۸۰۸۳-۰۲۱ فکس: ۰۲۱-۲۲۴۶۸۰۸۶

AMIN FARMS

طرح شراکتی امین پدیدار

از سال ۱۳۸۰ تا کنون

راه حل مدیریت نوسانات قیمت پسته

باهدف

بالا بردن سرعت فرآوری
جلوگیری از ضرر و زیان اقتصادی باغداران و صادر کنندگان
اطمینان از فروش پسته و دریافت وجه آن
کاهش اضطراب ناشی از نوسانات بازار
افزایش امنیت نگهداری محصول

از شما دعوت می شود به ۳۵۰ باغداری بپیوندید که هم اکنون در این طرح مشارکت دارند

رفسنجان، خیابان مطهری، نبش مطهری ۵۲

همراه: ۰۹۱۳ ۱۹۱۲۱۲۱

فکس: ۰۳۴ ۳۴۳۲۲۲۸۶

تلفن: ۰۳۴ ۳۴۳۲۰۵۶۰

website: www.aplgp.com

email: a.alizadeh@aplgp.com

صرافی خندان

KLANDAN

Exchange

شرکت تضامنی محسن خندان
باجوز رسمی از بانک مرکزی ایران

Naghmeh Building, beside of Sarmayeh Bank, Allay 17, Maali Abad, Shiraz, Iran

شیراز - معالی آباد - نبش کوچه ۱۷ - جنب بانک سرمایه - ساختمان نغمه

(+98) 2191070356 - (+98) 7136230315